

Sygn. akt V CSK 494/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 maja 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz (przewodniczący)

SSN Marian Kocon (sprawozdawca)

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z powództwa Skarbu Państwa - Prezydenta Miasta [...]

przeciwko D. Polska S.A. w [...]

o wydanie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 17 maja 2017 r.,

skargi kasacyjnej strony pozwanej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 12 kwietnia 2016 r., sygn. akt I ACa .../15,

**oddala skargę kasacyjną; zasądza od pozwanego na rzecz
Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej
Polskiej kwotę 7.200 zł (siedem tysięcy dwieście) tytułem
kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w [...] wyrokiem z dnia 12 kwietnia 2016 r. zmienił wyrok Sądu Okręgowego w [...] z dnia 25 lutego 2014 r. w ten sposób, że nakazał pozwanej D. Polska Spółce Akcyjnej z siedzibą w [...], aby wydała powodowemu Skarbowi Państwa - Prezydentowi Miasta [...] nieruchomość stanowiącą bliżej opisane działki gruntu, w takim zakresie w jakim działki te pozostają w jej władaniu, a nadto aby usunęła z tej nieruchomości wiatę stalową, budynek kasy oraz przylegający do niego obiekt o konstrukcji stalowej, wagę samochodową, infrastrukturę kolejową, maszyny służące do załadunku piasku i kruszyw, rampę wyładunkową, bramę wjazdową wraz z siatką ogrodzeniową, płyty betonowe, piasek i kruszywa oraz inne ruchomości stanowiące jej własność z tym, że odroczył wykonanie wyroku do 13 października 2016 r., a dalej idące żądanie oddalił. Oddalił też apelację w pozostałym zakresie oraz orzekł o kosztach postępowania.

W sprawie ustalono, że Skarb Państwa jest właścicielem nieruchomości składającej się ze wskazanych w wyroku działek położonych w J. W dniu 2 kwietnia 1997 r. pomiędzy Lasami Państwowymi, Nadleśnictwem C. a Kopalnią Piasku S. SA (ówczesna firma pozwanej), za zgodą Urzędu Miasta J. została zawarta umowa użyczenia wspomnianych działek w celu wybudowania na nich przez pozwaną punktu sprzedaży piasku. Strony uzgodniły, że umowa wiąże je do czasu formalnego przekazania na rzecz spółki prawa wieczystego użytkowania nieruchomości. Punkt sprzedaży piasku został wybudowany i uruchomiony.

Pismem z dnia 30 lipca 1997 r. Nadleśnictwo C. poinformowało Kopalnię Piasku „S.”, że oczekuje formalnego uregulowania stanu prawnego nieruchomości w terminie do dnia 30 sierpnia 1997 r., a z dniem 1 września 1997 r. umowa zostaje unieważniona.

Pomiędzy stronami toczyła się korespondencja w przedmiocie oddania pozwanej w użytkowanie wieczyste nieruchomości, będącej przedmiotem sporu, jednakże ostatecznie do sfinalizowania tej sprawy nie doszło. W związku z tym, pismem z dnia 18 maja 2011 r. powód wezwał pozwaną do wydania nieruchomości, a pismem z dnia 3 września 2012 r. do zapłaty wynagrodzenia za korzystanie przez

pozwaną bez tytułu prawnego z nieruchomości za okres od 1 września 2002 r. do 31 sierpnia 2012 r.

Na gruncie tych ustaleń Sąd Apelacyjny uznał, że żądanie wydania nieruchomości po uprzednim przywróceniu stanu zgodnego z prawem jest uzasadnione.

Skarga kasacyjna pozwanej od wyroku Sądu Apelacyjnego - oparta na obu podstawach z art. 398³ - zawiera zarzut naruszenia art. 222 § 1 i § 2 k.c., art. 6 k.c., art. 231 § 1 k.c., art. 325 w zw. z art. 328 i art. 391 § 1 k.p.c., art. 229 w zw. z art. 232 k.p.c. 328 i art. 391 § 1 k.p.c., art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. i zmierza do uchylenia tego wyroku w zaskarżonej części oraz przekazania sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W sprawie Skarb Państwa będący właścicielem nieruchomości składającej się z bliżej opisanych działek gruntu wniósł o ich wydanie przez pozwaną bez naniesień, tj., aby zabrała także te przedmioty, które połączyła z gruntem, chociażby stały się jego częściami składowymi. W ustalonych okolicznościach faktycznych, wiążących Sąd Najwyższy, wbrew odmiennemu pogładowi skarżącej, nie stanowi dla tego żądania przeszkody prawnej fakt, że, ogólnie ujmując, przedmioty połączone z gruntem stały się jego częściami składowymi. Chodzi o dokonanie rozbiórki wzniesionego budynku kasy i zabranie materiałów budowlanych oraz zainstalowanych konstrukcji metalowych. Sąd Apelacyjny uwzględniając tak określone żądanie poprzez zdefiniowanie w sentencji wyroku stanu nieruchomości powódki w jakim ma nastąpić jej wydanie nie naruszył przywołanych w skardze kasacyjnej przepisów prawa materialnego, jak i procesowego.

Co się zaś tyczy zarzutów wyprowadzonych z podstawy przewidzianej w art. 393¹ pkt 2 k.p.c. odnośnie do potrzeby zawieszenia postępowania, to należy podkreślić, że niewątpliwie możliwość zawieszenia postępowania wchodzi w rachubę, jeżeli rozstrzygnięcie sprawy zależy od wyniku innego toczącego się postępowania cywilnego (art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c.). W tym wypadku o zależności można mówić wówczas, gdy treść orzeczenia sądu rozpoznającego inną sprawę cywilną stanowić będzie konieczny element podstawy rozstrzygnięcia

merytorycznego lub formalnego danej sprawy cywilnej. Zawieszenie postępowania na podstawie art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. ma charakter fakultatywny i pozostawione jest uznaniu sądu. Ustawodawca w tym przepisie wyraźnie podkreśla, że sąd może zawiesić postępowanie. Nawet więc jeżeli rozstrzygnięcie rozpoznawanej sprawy zależy od wyniku rozstrzygnięcia, jakie zapaść może w innej sprawie, sąd powinien ocenić, czy należy postępowanie zawiesić. O tym, że ustawodawca trafnie pozostawił tę ocenę sądowi, a nie nakazał mu zawsze zawieszać postępowania, świadczy sytuacja w rozpoznawanej sprawie. Żądanie pozwu w innej sprawie oparte na podstawie z art. 231 § 1 k.c. nie rokuje zbyt dużych szans na jego uwzględnienie, jeśli się zważy przesłanki roszczenia wynikające z tego przepisu, tj. posiadanie samoistne, dobra wiara, a także wartość wzniesionej budowli przenoszącą znacznie wartość zajętej na ten cel działki. Skarżąca w dniu 14 kwietnia 1997 r., który wskazuje jako moment wzniesienia budynku, według poczynionych w niniejszej sprawie ustaleń władała nieruchomością na podstawie umowy użyczenia, co wyklucza spełnienie przesłanek posiadania samoistnego w dobrej wierze. Poza tym nie bez znaczenia jest okoliczność podniesiona przez Sąd Apelacyjny, że pozew w tej innej sprawie skarżąca skierowała do Sądu dopiero w dniu 11 kwietnia 2016 r., tj. w przededniu rozprawy apelacyjnej w niniejszej sprawie i nawet nie wykazała się dowodem, że pozew ten opłaciła.

Na koniec, naruszenie przepisów prawa procesowego tylko wówczas może stanowić skuteczną podstawę kasacyjną, gdy wykazany zostanie jego wpływ na rozstrzygnięcie sprawy. Oznacza to nie tylko, że dane uchybienia bezpośrednio lub pośrednio miały lub mogły mieć wpływ na rozstrzygnięcie sprawy, ale że były one tego rodzaju lub wystąpiły w takim natężeniu, iż ukształtowały lub mogły ukształtować treść zaskarżonego orzeczenia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 marca 2006 r., I CSK 63/05, nie publ.). Naruszone przepisy muszą mieć ponadto charakter istotny. Kwalifikacji takiej niepodobna dostrzec w pozostałych zarzutach procesowych skargi kasacyjnej i stąd nie podlegały one ocenie Sądu Najwyższego.

Z tych przyczyn orzeczono jak w wyroku.

jw

kc

